

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy

Art. 1. W ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 1265, z późn. zm.¹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 9 w ust. 1 uchyla się pkt 4a;
- 2) w art. 33:
 - a) uchyla się ust. 2b i 2c,
 - b) w ust. 4 uchyla się pkt 1a,
 - c) ust. 4h otrzymuje brzmienie:

„4h. Dla ustalenia okresu, na który następuje pozbawienie statusu bezrobotnego, uwzględniane są łącznie wszystkie odmowy, niepodjęcia oraz przerwania form aktywizacji, o których mowa w ust. 4 pkt 3, 3a, 7, 8, 11 i 12.”;
- 3) w art. 34a:
 - a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Powiatowy urząd pracy, udzielając bezrobotnemu pomocy określonej w ustawie, przygotowuje indywidualny plan działania. Indywidualny plan działania może być przygotowany również dla poszukującego pracy.”,
 - b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Pomoc udzielana przez powiatowy urząd pracy w ramach indywidualnego planu działania jest dostosowana do indywidualnych potrzeb i możliwości bezrobotnego lub poszukującego pracy, z uwzględnieniem jego wykształcenia, doświadczenia zawodowego oraz możliwości podjęcia pracy lub działalności gospodarczej.”,
 - c) ust. 3 i 3a otrzymują brzmienie:

„3. Przygotowanie indywidualnego planu działania następuje nie później niż w terminie 60 dni od dnia rejestracji.

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 1149, 1544, 1629, 1669, 2077, 2192, 2215, 2245, 2432 i 2435 oraz z 2019 r. poz. 60 i 577.

3a. Indywidualny plan działania podlega modyfikacji stosownie do zmieniającej się sytuacji bezrobotnego lub poszukującego pracy.”,

d) po ust. 3a dodaje się ust. 3aa i 3ab w brzmieniu:

„3aa. Powiatowy urząd pracy w okresie realizacji indywidualnego planu działania kontaktuje się z bezrobotnym lub poszukującym pracy co najmniej raz na 60 dni w celu monitorowania sytuacji i postępów w realizacji działań przewidzianych w indywidualnym planie działania.

3ab. Kontakt, o którym mowa w ust. 3aa, może być realizowany przez powiatowy urząd pracy w formie spotkania, rozmowy telefonicznej lub wymiany informacji drogą elektroniczną lub pocztową.”,

e) uchyla się ust. 3c;

4) w art. 62a ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Do udziału w Programie Aktywizacja i Integracja są kierowani bezrobotni, korzystający ze świadczeń pomocy społecznej, w szczególności realizujący kontrakt socjalny, o którym mowa w przepisach o pomocy społecznej.”;

5) w art. 62b w ust. 2:

a) pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) skierować bezrobotnego, w porozumieniu z ośrodkiem pomocy społecznej, do zatrudnienia wspieranego u pracodawcy na zasadach określonych w przepisach o zatrudnieniu socjalnym lub podjęcia pracy w spółdzielni socjalnej zakładanej przez osoby prawne, o której mowa w przepisach o spółdzielniach socjalnych.”,

b) uchyla się pkt 3;

6) w art. 66d ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Działaniami aktywizacyjnymi obejmuje się długotrwale bezrobotnych.”;

7) w art. 91 w ust. 3 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) stała opieka nad bezrobotnym lub poszukującym pracy, w szczególności przygotowanie i nadzór nad realizacją indywidualnego planu działania, świadczenie podstawowych usług rynku pracy w formie indywidualnej oraz ułatwianie dostępu do innych form pomocy określonych w ustawie lub”.

Art. 2. Indywidualne plany działania, o których mowa w art. 34a ustawy zmienianej w art. 1, których realizacja rozpoczęła się przed dniem wejścia w życie ustawy i nadal trwa, mogą zostać zmodyfikowane w zakresie zaplanowanych do realizacji działań, zaplanowanych

terminów realizacji poszczególnych działań oraz terminu i warunków zakończenia realizacji indywidualnych planów działania, w celu uwzględnienia form pomocy, które nie były możliwe do zastosowania ze względu na profil pomocy ustalony dla bezrobotnego przed dniem wejścia w życie ustawy.

Art. 3. 1. Dla ustalenia okresu, na który następuje pozbawienie statusu bezrobotnego, o którym mowa w art. 33 ust. 4h ustawy zmienianej w art. 1, uwzględnia się także niewyrażenie zgody na ustalenie profilu pomocy, o którym mowa w art. 33 ust. 4 pkt 1a ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, które miało miejsce przed dniem wejścia w życie ustawy.

2. Okres, na który przed dniem wejścia w życie ustawy pozbawiono osobę statusu bezrobotnego z powodu niewyrażenia zgody na ustalenie profilu pomocy, o którym mowa w art. 33 ust. 4 pkt 1a ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, nie ulega zmianie.

Art. 4. Ustawa wchodzi w życie z dniem 14 czerwca 2019 r.

UZASADNIENIE

Obecny stan prawny

Przepisami ustawy z dnia 14 marca 2014 r. o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 598 i 1662) do ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 1265, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o promocji zatrudnienia”, wprowadzone zostało rozwiązanie polegające na profilowaniu pomocy dla każdego bezrobotnego.

Ustalenie profilu pomocy odbywa się na podstawie przepisów ustawy o promocji zatrudnienia oraz w sposób szczegółowo określony w przepisach rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014 r. w sprawie profilowania pomocy dla bezrobotnego (Dz. U. poz. 631).

Celem wprowadzenia profilowania pomocy dla osób bezrobotnych było stosowanie przez urząd pracy takich form pomocy, które najlepiej odpowiadają potrzebom bezrobotnego i jego sytuacji na rynku pracy, a tym samym w realny sposób zwiększają jego szanse na aktywizację zawodową. W przepisach ustawy o promocji zatrudnienia ustanowiono trzy profile pomocy oraz zakres form pomocy w ramach tych profili. Każdy profil pomocy dostosowany jest do sytuacji, potrzeb i możliwości trzech różnych grup bezrobotnych:

- 1) profilem pomocy I obejmowani są bezrobotni samodzielni i aktywni, dla których podstawowym wsparciem jest pośrednictwo pracy, tj. propozycja odpowiedniej pracy, a w uzasadnionych przypadkach poradnictwo zawodowe oraz wybrane instrumenty rynku pracy (m.in.: bon stażowy, bon zatrudnieniowy, szkolenia, środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej);
- 2) profilem pomocy II obejmowani są bezrobotni wymagający intensywnego wsparcia, którzy korzystać mogą ze wszystkich usług i instrumentów rynku pracy, jakie oferuje powiatowy urząd pracy (z wyłączeniem Programu Aktywizacja i Integracja), a także z działań aktywizacyjnych zleczanych przez urząd pracy;
- 3) profilem pomocy III obejmowani są bezrobotni najbardziej oddaleni od rynku pracy, którzy z różnych powodów zagrożeni są wykluczeniem społecznym. Wobec tej grupy osób urząd pracy może stosować programy specjalne (w ramach których

mogą być wykorzystywane rozmaite formy wsparcia określone w ustawie o promocji zatrudnienia), Program Aktywizacja i Integracja, działania aktywizacyjne zlecone przez urząd pracy, skierowanie do zatrudnienia wspieranego u pracodawcy lub podjęcia pracy w spółdzielni socjalnej oraz w uzasadnionych przypadkach poradnictwo zawodowe.

Ustalenie profilu pomocy odbywa się na podstawie standaryzowanego wywiadu prowadzonego przez doradcę klienta z bezrobotnym, podczas którego doradca klienta wykorzystuje pomocnicze narzędzie pn. *Kwestionariusz do profilowania pomocy dla osób bezrobotnych*. Celem tego wywiadu jest analiza sytuacji bezrobotnego oraz jego szans na rynku pracy z uwzględnieniem dwóch zmiennych: oddalenia bezrobotnego od rynku pracy i jego gotowości do wejścia lub powrotu na rynek pracy. Ostateczną decyzję o profilu pomocy podejmuje doradca klienta, który przeprowadza rozmowę z bezrobotnym.

Przyczyny proponowanych zmian

Konieczność wprowadzenia zmian wynika z wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 6 czerwca 2018 r., sygn. akt K 53/16, ogłoszonego w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 14 czerwca 2018 r. (Dz. U. poz. 1149). Trybunał Konstytucyjny w ww. wyroku orzekł, że art. 34a ust. 3c ustawy o promocji zatrudnienia jest niezgodny z art. 51 ust. 1 i 5 w związku z art. 31 ust. 3 oraz z art. 92 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Przedmiotowy przepis traci moc obowiązującą z upływem 12 miesięcy od dnia ogłoszenia w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej.

Rozstrzygnięcie Trybunału Konstytucyjnego oznacza, że od dnia 15 czerwca 2019 r. przestaną obowiązywać przepisy rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014 r. w sprawie profilowania pomocy dla bezrobotnego, wydanego na podstawie art. 34a ust. 3c ustawy o promocji zatrudnienia. Brak przepisów rozporządzenia w sprawie profilowania pomocy dla bezrobotnego określających sposób ustalania profilu pomocy oraz postępowanie w ramach profili pomocy w praktyce uniemożliwi stosowanie przepisu art. 33 ust. 2b ustawy o promocji zatrudnienia. W związku z powyższym została podjęta decyzja o rezygnacji w całości z przepisów dotyczących profilowania pomocy w ustawie o promocji zatrudnienia.

Na przedmiotową decyzję, poza wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego, wpływ miały również wyniki ewaluacji profilowania pomocy wykonanej na podstawie art. 29 ust. 1

ustawy z dnia 14 marca 2014 r. o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw. W ramach ww. ewaluacji przeprowadzono wśród powiatowych urzędów pracy badanie ankietowe dotyczące profilowania pomocy. Ankietę wypełniło 327 powiatowych urzędów pracy w okresie od dnia 21 marca 2016 r. do dnia 11 kwietnia 2016 r. Opinie powiatowych urzędów pracy na temat profilowania pomocy wyrażone w badaniu ankietowym pokazały, że 44,6% ankietowanych powiatowych urzędów pracy uznało, że profilowanie pomocy dla osób bezrobotnych nie umożliwia im lepszego kierowania pomocy do bezrobotnych. Dużą grupę stanowiły również urzędy, którym trudno było wskazać na przydatność profilowania pomocy (21,4%). Urzędy pracy wskazywały jednocześnie, że niezbędne jest wprowadzenie zmian w przepisach dotyczących profilowania pomocy dla osób bezrobotnych (80,1%). Urzędowi pracy zadano również pytanie dotyczące potrzeby modyfikacji katalogu form pomocy przewidzianych dla poszczególnych profili pomocy. W odpowiedzi na to pytanie 287 urzędów (87,8%) wyraziło opinię, że taka potrzeba istnieje. Większość urzędów pracy uznała także, że określony w ustawie o promocji zatrudnienia katalog form pomocy możliwych do zastosowania w ramach poszczególnych profili pomocy jest nieodpowiedni.

Dla większości urzędów pracy (54,1%) aktualny system profilowania pomocy wydaje się za mało elastyczny i uniemożliwia im skuteczne działanie z powodu zamkniętego zakresu form pomocy możliwych do stosowania w ustalonym profilu pomocy.

Kolejnym czynnikiem przemawiającym za podjęciem decyzji o wycofaniu profilowania pomocy dla bezrobotnego było stanowisko Rzecznika Praw Obywatelskich, Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, Najwyższej Izby Kontroli oraz organizacji pozarządowych.

Rzecznik Praw Obywatelskich (RPO), Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych (GIODO) oraz organizacje pozarządowe wyrażały krytyczne opinie na temat profilowania pomocy w zakresie niezgodności tego rozwiązania z Konstytucją. RPO stwierdził, że rozwiązanie polegające na profilowaniu pomocy nie zawiera adekwatnych środków zaskarżenia. W jego opinii przypisanie do określonego profilu ma fundamentalne znaczenie dla uzyskania pomocy przez osobę bezrobotną, ponieważ przynależność do danego profilu pomocy może zamknąć osobie bezrobotnej możliwość skorzystania z określonej formy pomocy mimo oferowania danej formy przez urząd.

GIODO prezentował stanowisko, że przepisy dotyczące profilowania pomocy „dotknięte są wadą polegającą na uregulowaniu zasadniczych kwestii dotyczących profilowania bezrobotnych w rozporządzeniu, nie zaś w ustawie”, co narusza art. 47 oraz art. 51 ust. 1 i 5 w związku z art. 31 ust. 3 oraz z art. 92 ust. 1 Konstytucji RP. GIODO sformułował także zastrzeżenia do procedury profilowania, która – jego zdaniem – jest unormowana w sposób nieprzejrzysty i w dokumentach wewnętrznych, pozbawionych charakteru aktu powszechnie obowiązującego prawa. W opinii GIODO może to prowadzić do naruszenia zasady zaufania obywateli do państwa i stanowionego przez nie prawa, wynikającej z art. 2 Konstytucji RP.

Wątpliwości dotyczące funkcjonowania profilowania pomocy wyraziła także Najwyższa Izba Kontroli (NIK) w informacji o wynikach kontroli nr P/18/079 „Efektywność świadczenia usług rynku pracy”. NIK na podstawie przeprowadzonej kontroli stwierdziła, że w większości skontrolowanych powiatowych urzędów pracy wystąpiły problemy ze zrozumieniem przez bezrobotnych niektórych pytań zawartych w *Kwestionariuszu do profilowania pomocy dla osób bezrobotnych* oraz wątpliwości interpretacyjne związane z sugerowanymi odpowiedziami, co utrudniało rozpoznanie rzeczywistej sytuacji bezrobotnego i mogło skutkować ustaleniem nieodpowiedniego profilu pomocy. W ocenie NIK aktywizację bezrobotnych utrudniało m.in. obligatoryjne profilowanie pomocy dla konkretnych grup bezrobotnych, które w znacznej mierze eliminowało indywidualne i zarazem podmiotowe traktowanie osób poszukujących pracy. Tym samym nie miały one równego dostępu do różnych form pomocy. Przypisany do każdego z trzech profili zamknięty katalog możliwych do zastosowania form wsparcia miał wpływ na małą skuteczność działania urzędów pracy. Dotyczyło to szczególnie osób z ustalonym III profilem. Ograniczony dostęp tej grupy bezrobotnych do podstawowych usług rynku pracy, jakimi są poradnictwo zawodowe i pośrednictwo pracy, jak również brak realnych możliwości wykorzystania dedykowanych dla tych osób form pomocy, takich jak: programy specjalne, Program Aktywizacja i Integracja, zatrudnienie wspierane czy praca w spółdzielniach socjalnych, z powodu braku zainteresowania gmin współpracą w realizacji tych działań, zmniejszał znacząco szanse na aktywizację tej grupy bezrobotnych.

Mając na uwadze powyższe, zostało uznane za zasadne dokonanie zmiany normy prawnej aktualnie nakładającej obowiązek profilowania pomocy dla każdego bezrobotnego i rezygnacji w całości z przepisów w zakresie profilowania pomocy dla

osób bezrobotnych. Tym samym starosta będzie mógł zastosować wobec bezrobotnego wszystkie formy pomocy przewidziane w ustawie o promocji zatrudnienia, bez ograniczeń wynikających z ustalonego dla niego profilu pomocy.

Jednocześnie w celu zapewnienia możliwości korzystania przez Polskę z funduszy europejskich w perspektywie finansowej na lata 2021–2027 i spełniania warunków określonych w projekcie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego, w tym określonych w ww. projekcie tzw. warunków podstawowych, z których jednym jest „profilowanie poszukujących pracy i ocena ich potrzeb”, doprecyzowano dotychczasowe przepisy dotyczące przygotowywania i realizacji Indywidualnego Planu Działania (IPD).

W przepisach tych wskazano, że pomoc udzielana przez urzędy pracy w ramach IPD dostosowana jest do indywidualnych potrzeb i możliwości bezrobotnego lub poszukującego pracy, z uwzględnieniem jego wykształcenia, doświadczenia zawodowego oraz możliwości podjęcia pracy lub działalności gospodarczej. Określono również, że IDP podlega modyfikacji stosownie do zmieniającej się sytuacji bezrobotnego lub poszukującego pracy.

Biorąc pod uwagę, że ww. projekt rozporządzenia nie wprowadza definicji profilowania, można będzie przyjąć, że zmodyfikowane przepisy w zakresie IDP pozwolą spełnić warunek w zakresie profilowania poszukujących pracy i oceny ich potrzeb.

Jednocześnie, w związku z koniecznością prowadzenia przez urząd pracy ewaluacji działań podjętych na rzecz bezrobotnego lub poszukującego pracy, zobowiązano powiatowe urzędy pracy do stałego monitorowania sytuacji i postępów w realizacji działań przewidzianych w IPD przez kontakt z bezrobotnym lub poszukującym pracy co najmniej raz na 60 dni. W celu ułatwienia urzędom pracy realizacji ww. obowiązku wskazano w projekcie, że kontakt może być realizowany w formie spotkania, rozmowy telefonicznej lub wymiany informacji drogą elektroniczną lub pocztową.

Przepisy przejściowe

W związku z proponowaną rezygnacją z profilowania pomocy dla bezrobotnych, a tym samym obowiązku stosowania form pomocy przypisanych do poszczególnych profili pomocy, w art. 2 projektu ustawy uregulowana została kwestia IPD, których realizacja

rozpoczęła się przed dniem wejścia w życie ustawy. W przepisie tym wskazane zostało, że mogą one zostać zmodyfikowane w zakresie zaplanowanych do realizacji działań, zaplanowanych terminów realizacji poszczególnych działań oraz terminu i warunków zakończenia ich realizacji. Przepis ten daje zatem możliwość modyfikacji przez powiatowy urząd pracy IPD przygotowanego przed wejściem w życie przepisów projektowanej ustawy. Ponadto urząd pracy będzie mógł na podstawie tego przepisu dostosować IPD do sytuacji i potrzeb bezrobotnego, uwzględniając w IPD także te formy pomocy, które nie były możliwe do zastosowania ze względu na ustalony dla bezrobotnego profil pomocy.

W art. 3 projektu ustawy uregulowana została natomiast kwestia konsekwencji w zakresie pozbawienia statusu bezrobotnego w przypadku odmowy wyrażenia zgody na ustalenie profilu pomocy, która nastąpiła przed dniem wejścia w życie ustawy. W przepisie tym wskazane zostało, że pozbawienie statusu, które nastąpiło przed dniem wejścia w życie ustawy, będzie brane pod uwagę przy ustalaniu, na jaki okres następuje pozbawienie statusu bezrobotnego również po dniu wejścia w życie ustawy. Ponadto osoby będące w dniu wejścia w życie ustawy w okresie niemożności uzyskania statusu bezrobotnego (karencji) w związku z odmową wyrażenia zgody na ustalenie profilu pomocy nie będą mogły zarejestrować się jako bezrobotne do momentu upływu okresu, na jaki zostały pozbawione statusu.

Takie rozwiązanie – mimo rezygnacji z profilowania pomocy, a w związku z tym również rezygnacji z uwzględniania odmowy wyrażenia zgody na ustalenie profilu w zakresie karencji w możliwości ponownego uzyskania statusu bezrobotnego (pozbawienie statusu bezrobotnego następuje bowiem odpowiednio na okres 120 dni przy pierwszej odmowie, 180 dni przy drugiej odmowie i 270 dni w przypadku trzeciej i każdej kolejnej odmowy) – jest zasadne. Ma bowiem na celu uniknięcie sytuacji, w której konieczne byłoby ponowne uregulowanie sytuacji osoby w zakresie statusu bezrobotnego w odniesieniu do stanów, które już się zrealizowały, bo osoba np. już odczekała karencję z tego powodu, przed wejściem w życie ustawy, a odmowa ta była już uwzględniana przy ustalaniu długości karencji przy kolejnych odmowach. W sytuacji braku możliwości wzruszenia decyzji o pozbawieniu statusu bezrobotnego z powodu odmowy wyrażenia zgody na ustalenie profilu pomocy, uregulowanie takich sytuacji byłoby co najmniej problematyczne.

Ponadto wprowadzanie rozwiązania zaproponowanego w art. 3 projektu ustawy pozwala uniknąć wątpliwości w odniesieniu do sytuacji osób, które w dniu wejścia w życie ustawy są w okresie karencji. Wprowadzenie odmiennej regulacji niż zaproponowana w przepisie, tj. przerwanie karencji i umożliwienie uzyskania statusu bezrobotnego, również rodziłoby duże wątpliwości. Jeżeli zostałyby przyjęte, że w takiej sytuacji osobie status bezrobotnego przyznawany byłby:

- 1) z urzędu – problemem byłoby to, że nie posiadając statusu bezrobotnego, osoba może aktualnie nie spełniać warunków do jego nabycia;
- 2) na wniosek – prowadziłyby to do korzystniejszego traktowania osób, którym okres karencji z powodu odmowy wyrażenia zgody na ustalenie profilu pomocy do dnia wejścia w życie ustawy jeszcze nie upłynął, w stosunku do osób, które musiały odczekać cały okres karencji.

Dlatego też zasadne jest uwzględnianie po dniu wejścia w życie ustawy, w zakresie karencji w możliwości uzyskania statusu bezrobotnego, odmów wyrażenia zgody na ustalenie profilu pomocy, które miały miejsce przed tym dniem.

Brak jest konieczności regulowania w projekcie ustawy innych kwestii intertemporalnych.

Proponuje się, aby projektowana ustawa weszła w życie z dniem 14 czerwca 2019 r. Z uwagi na fakt, że z dniem 15 czerwca 2019 r. w związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego straci moc obowiązującą wskazany w nim przepis art. 34a ust. 3c ustawy o promocji zatrudnienia, 14 czerwca 2019 r. jest ostatnim dniem, w którym możliwe jest dokonanie zmian ustawy o promocji zatrudnienia w tym zakresie.

Projekt ustawy nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie podlega obowiązkowi przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt ustawy nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Rozwiązania przewidziane w projektowanej ustawie nie stwarzają zagrożeń korupcyjnych.

Projekt ustawy zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.) na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

<p>Nazwa projektu Projekt ustawy o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Stanisław Szwed, Sekretarz Stanu w MRPiPS</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Beata Czajka – Zastępca Dyrektora Departamentu Rynku Pracy tel. 22 461 64 00</p>	<p>Data sporządzenia 1.04.2019</p> <p>Źródło: Orzeczenie TK</p> <p>Nr w wykazie prac UB16</p>
---	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Konieczność wprowadzenia zmian wynika z wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 6 czerwca 2018 r., sygn. akt K 53/16 (Dz. U. poz. 1149).

Trybunał Konstytucyjny w ww. wyroku orzekł, że art. 34a ust. 3c ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 1265, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o promocji zatrudnienia”, jest niezgodny z art. 51 ust. 1 i 5 w związku z art. 31 ust. 3 oraz z art. 92 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Przedmiotowy przepis traci moc obowiązującą z upływem 12 miesięcy od dnia ogłoszenia wyroku w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej, co nastąpiło w dniu 14 czerwca 2018 r.

Rozstrzygnięcie Trybunału Konstytucyjnego oznacza, że począwszy od dnia 15 czerwca 2019 r., przestaną obowiązywać przepisy rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014 r. w sprawie profilowania pomocy dla bezrobotnego (Dz. U. poz. 631), wydanego na podstawie art. 34a ust. 3c ustawy o promocji zatrudnienia. Brak przepisów rozporządzenia w sprawie profilowania pomocy dla bezrobotnego określających sposób ustalania profilu pomocy oraz postępowanie w ramach profili pomocy w praktyce uniemożliwi stosowanie przepisów art. 33 ust. 2b i 2c ustawy o promocji zatrudnienia i w konsekwencji doprowadzi do braku możliwości udzielenia jakiegokolwiek pomocy bezrobotnym przez urzędy pracy, gdyż aktualnie ustawa o promocji zatrudnienia uzależnia zakres stosowanych form pomocy od ustalonego profilu pomocy.

Jednocześnie, w związku z negatywną oceną przez urzędy pracy przydatności profilowania w zakresie lepszego kierowania pomocy do bezrobotnych, a także krytycznym stanowiskiem w tym zakresie Rzecznika Praw Obywatelskich, Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, Najwyższej Izby Kontroli oraz organizacji pozarządowych, podjęta została decyzja o rezygnacji w całości z przepisów dotyczących profilowania pomocy w ustawie o promocji zatrudnienia.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Projekt ustawy znosi obowiązek ustalania przez powiatowy urząd pracy profilu pomocy dla każdego bezrobotnego. Oczekiwany efekt wprowadzenia zmiany proponowanej w projekcie ustawy będzie skrócenie okresu, w jakim rozpocznie się udzielanie pomocy osobie bezrobotnej, oraz możliwość zastosowania przez urząd pracy dowolnej formy pomocy określonej w ustawie o promocji zatrudnienia.

Mając na względzie charakter proponowanych rozwiązań, brak jest możliwości osiągnięcia zamierzonego celu w inny sposób niż za pomocą zmian legislacyjnych.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Profilowanie pomocy jest rozwiązaniem funkcjonującym w wielu krajach członkowskich OECD/UE. Wiele krajów UE i OECD stosuje od lat 90. systemy profilowania pomocy dla osób bezrobotnych.

Stosowane są 4 rodzaje profilowania:

- 1) statystyczne profilowanie – Australia, Chorwacja, Dania, Holandia;
 - 2) kombinacja profilowania statystycznego z oceną pracownika służb zatrudnienia – Bułgaria, Kanada (Québec), Finlandia, Irlandia, Szwecja;
 - 3) kombinacja profilowania opartego na kryteriach kwalifikalności, ocenie pracownika służb zatrudnienia oraz narzędziach pomiarowych – Niemcy, Włochy, Wielka Brytania;
 - 4) profilowanie oparte wyłącznie na ocenie pracownika służb zatrudnienia – Austria, Czechy, Francja, Słowacja, Słowenia.
- Doświadczenia krajów, w których wykorzystuje się koncepcję profilowania pomocy/profilowania bezrobotnych, pokazują, że stosowanie obowiązku profilowania oraz ustanawianie zamkniętego katalogu możliwych do zastosowania form pomocy nie jest najlepszym rozwiązaniem. Większość krajów stosuje bowiem bardziej elastyczne rozwiązania w zakresie profilowania.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Bezrobotni	Bezrobotni – 1 023 083 osoby (stan na dzień 31 stycznia 2019 r.)	Sprawozdanie MRPiPS-01 o rynku pracy	Pomoc wszystkim zarejestrowanym w urzędach pracy bez ustalania profilu pomocy.
Pracodawcy i przedsiębiorcy	4 352 030 (stan na dzień 30 listopada 2018 r.)	Główny Urząd Statystyczny http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/podmioty-gospodarcze-wyniki-finansowe/zmiany-strukturalne-grup-podmiotow/miesieczna-informacja-o-podmiotach-gospodarki-narodowej-w-rejestrze-regon-listopad-2018,4,16.html	Dostęp do większej liczby potencjalnych kandydatów do pracy przez umożliwienie stosowania przez urząd pracy pośrednictwa pracy wobec każdego bezrobotnego.
Powiatowe urzędy pracy	346	Dane własne MRPiPS	Uelastycznienie przepisów, zmniejszenie biurokracji, usprawnienie pomocy realizowanej na rzecz bezrobotnych i pracodawców.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt ustawy został przedłożony do zaopiniowania w trybie ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 263) oraz ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. z 2015 r. poz. 2029 oraz z 2018 r. poz. 1608) następującym podmiotom:

1. Związkowi Pracodawców Business Centre Club;
2. Forum Związków Zawodowych;
3. NSZZ „Solidarność”;
4. Pracodawcom Rzeczypospolitej Polskiej;
5. Ogólnopolskiemu Porozumieniu Związków Zawodowych;
6. Konfederacji „Lewiatan”;
7. Związkowi Rzemiosła Polskiego;
8. Związkowi Przedsiębiorców i Pracodawców.

Partnerzy społeczni nie zgłosili uwag do projektu ustawy.

Projekt ustawy został jednocześnie skierowany do zaopiniowania przez Radę Dialogu Społecznego w trybie ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2232). Stosownie do przepisów art. 3 pkt 5 ustawy z dnia 6 maja 2005 r. o Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz o przedstawicielach Rzeczypospolitej Polskiej w Komitecie Regionów Unii Europejskiej (Dz. U. poz. 759) oraz uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.) projekt ustawy został przedłożony do zaopiniowania Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego w dniu 27 marca 2019 r. pozytywnie zaopiniowała projekt ustawy. W dniu 26 marca br. projekt ustawy był przedmiotem obrad Podzespołu problemowego do spraw reformy polityki rynku pracy Rady Dialogu Społecznego.

W ramach konsultacji publicznych nie zostały zgłoszone żadne uwagi do projektu ustawy. Jedynym podmiotem, który w ramach tych konsultacji przekazał stanowisko do projektu ustawy, jest Federacja Związków Pracodawców Ochrony Zdrowia „Porozumienie Zielonogórskie”, która jednak nie zgłosiła uwag.

Projekt ustawy zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Do projektu ustawy nie wpłynęło żadne zgłoszenie zainteresowania pracami nad projektem w trybie przepisów ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z ... r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0–10)
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Źródła finansowania	Wprowadzenie rozwiązań przewidzianych w projekcie ustawy nie będzie powodowało skutków finansowych.											
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń												

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki							
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0–10)	
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ... r.)	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	0	
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	0	0	0	0	0	0	
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0	0	0	
	osoby niepełnosprawne	0	0	0	0	0	0	0	
	osoby starsze	0	0	0	0	0	0	0	
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Proponowana zmiana wpłynie na pomoc oferowaną pracodawcom przez umożliwienie urzędowi pracy stosowania pośrednictwa pracy wobec każdego bezrobotnego, co oznacza dla pracodawców większą szansę na znalezienie odpowiedniego kandydata do pracy.							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Proponowana zmiana wpłynie na pomoc oferowaną pracodawcom przez umożliwienie urzędowi pracy stosowania pośrednictwa pracy wobec każdego bezrobotnego, co oznacza dla pracodawców większą szansę na znalezienie odpowiedniego kandydata do pracy.							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Dzięki proponowanej zmianie urząd pracy będzie mógł szybciej rozpocząć udzielanie pomocy osobie bezrobotnej i szybciej aktywować określoną formę pomocy dostosowaną do zmieniającej się sytuacji bezrobotnego. Skrócenie okresu, w jakim rozpocznie się udzielanie pomocy osobie bezrobotnej, oraz możliwość zastosowania przez urząd pracy dowolnej formy pomocy określonej w ustawie o promocji zatrudnienia będzie skutkowało szybszym wejściem/powrotem osoby na rynek pracy.							
	osoby niepełnosprawne	Dzięki proponowanej zmianie urząd pracy będzie mógł szybciej rozpocząć udzielanie pomocy osobie bezrobotnej i szybciej aktywować określoną formę pomocy dostosowaną do zmieniającej się sytuacji bezrobotnego. Skrócenie okresu, w jakim rozpocznie się udzielanie pomocy osobie bezrobotnej, oraz możliwość zastosowania przez urząd pracy dowolnej							

		formy pomocy określonej w ustawie o promocji zatrudnienia będzie skutkowało szybszym wejściem/powrotem osoby na rynek pracy.
	osoby starsze	Dzięki proponowanej zmianie urząd pracy będzie mógł szybciej rozpocząć udzielanie pomocy osobie bezrobotnej i szybciej aktywować określoną formę pomocy dostosowaną do zmieniającej się sytuacji bezrobotnego. Skrócenie okresu, w jakim rozpocznie się udzielanie pomocy osobie bezrobotnej, oraz możliwość zastosowania przez urząd pracy dowolnej formy pomocy określonej w ustawie o promocji zatrudnienia będzie skutkowało szybszym wejściem/powrotem osoby na rynek pracy.
Niemierzalne		
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☒ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: ... Rezygnacja z procedury ustalania profilu pomocy dla bezrobotnego przełoży się na to, że urząd pracy będzie mógł szybciej rozpocząć udzielanie pomocy osobie bezrobotnej i szybciej aktywować określoną formę pomocy dostosowaną do zmieniającej się sytuacji bezrobotnego.	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: ...
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy

9. Wpływ na rynek pracy

Zakłada się, że projektowane zmiany wpłyną pozytywnie na rynek pracy. Zmiana sposobu obsługi osób bezrobotnych przez rezygnację z obowiązkowego ustalania profilu pomocy dla każdego bezrobotnego umożliwi urzędowi pracy bardziej elastyczne oddziaływanie na potrzeby bezrobotnych. Dzięki proponowanej zmianie urząd pracy będzie mógł szybciej rozpocząć udzielanie pomocy osobie bezrobotnej i szybciej aktywować określoną formę pomocy dostosowaną do zmieniającej się sytuacji bezrobotnego. Proponowana zmiana wpłynie również na pomoc oferowaną pracodawcom przez umożliwienie urzędowi pracy stosowania pośrednictwa pracy wobec każdego bezrobotnego, co oznacza dla pracodawców większą szansę na znalezienie odpowiedniego kandydata do pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne: ...	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Proponowane w projekcie ustawy zmiany umożliwią urzędowi pracy większą elastyczność działania i stosowanie dowolnych form pomocy określonych w ustawie o promocji zatrudnienia dostosowanych do sytuacji, potrzeb i możliwości osób bezrobotnych, w tym rodziców, osób niepełnosprawnych czy osób starszych.	

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

14 czerwca 2019 r.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Nie jest przewidywane przygotowanie OSR ex post.

Przeprowadzona zostanie natomiast ewaluacja rezygnacji z profilowania pomocy dla bezrobotnych.

W ramach ewaluacji przeprowadzone zostanie badanie ankietowe wśród powiatowych urzędów pracy dotyczące efektów zmiany. Badanie przeprowadzone zostanie po co najmniej 12 miesiącach od dnia wejścia w życie ustawy.

W ramach ewaluacji dokonane zostanie również porównanie średniej liczby dni aktywizacji bezrobotnego liczonej od dnia przygotowania Indywidualnego Planu Działania do dnia wyrejestrowania bezrobotnego z powodu podjęcia pracy lub rozpoczęcia działalności gospodarczej do średniej liczby dni aktywizacji z okresu przed wprowadzeniem zmiany.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

--

Warszawa,

1 kwietnia 2019 r.

Minister
Spraw Zagranicznych

DPUE.920.289.2019 / 12 / as

dot.: RM-10-46-19 z 01.04.2019 r.

Pan Jacek Sasin
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia

o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, wyrażona przez ministra właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej

Szanowny Panie Ministrze,

w związku z przedłożonym projektem ustawy pozwalam sobie wyrazić poniższą opinię.

Projekt ustawy nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem

Jacek Sasin
Sekretarz Rady Ministrów

Do wiadomości:

Pani Elżbieta Rafalska
Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej